

EN AV VERDENS MEST ANERKJENTE VITNEPSYKOLOGER GISLI GUDJONSSON FORSTÅR IKKE BRÅKET

”Jeg vet ikke om det er typisk for saken eller bare typisk norsk. Jeg har i alle fall ikke hatt slike problemer i andre land, siden den omstridte vitnepsykologen Gisli Gudjonsson til Nettavisen.

...Etter en omfattende undersøkelse, har Gisli Gudjonsson kommet til at Per og Veronica Orderuds troverdighet er høy. Det har ført til krangel om hans vitneprov, noe Gudjonsson selv stiller seg uforstående til.”

Sakset fra Nettavisen 15.01.2002

Siden mye vil dreie seg om troverdighet i Orderudsaken, ble alle de fire tiltalte tilbudt å la seg teste av den verdenskjente psykologiprofessoren Gisli Gudjonsson. Men kun Per og Veronica Orderud ”takket ja” til å la seg teste for å bevise sin uskyld i medvirkning til trippeldrapene. Av mangel på bevis, må de tiltalte bevise sin uskyld.

HVEM LYVER I ORDERUDSAKEN?

I Dagsavisen av 15.01.2002 har Hallvard Bakke en kommentar hvor han bl.a. skriver:

”Forsvarerne til ekteparet Orderud har ønsket å innkalle psykologiprofessor Gisli Gudjonsson som ekspertvitne for å få vurdert Per og Veronica Orderuds troverdighet. Både aktoratet og forsvarerne til de to andre tiltalte har motsatt seg dette. Resultatet er blitt at Gudjonsson får vitne, men bare generelt om sine metoder.

Aktoratet mener det er galt å la Gudjonsson vitne fordi spørsmålet om ekteparets troverdighet blir helt sentralt for skyldspørsmålet. Det vil stride mot den straffeprosessuelle grunntanken om at det er juryen som skal avgjøre skyldspørsmålet, ikke en psykolog, uttaler statsadvokat Olav Helge Thue til Aftenposten.

Det Thue da i realiteten sier er at det ikke finnes bevis mot ekteparet Orderud. Men FOR DOMFELLELSE SKAL DET NETTOPP KREVES BEVIS. Spørsmålet lagmannsretten skal ta stilling til er ikke om den enkelte tiltalte snakker sant eller lyver, men om hun eller han kan snakke sant. Bare når det kan fastslås sikkert og bortenfor enhver rimelig tvil at vedkommende snakker usant om forhold som er avgjørende for skyldspørsmålet, skal det dømmes. Ellers skal de frifinnes, også om deres forklaringer er innbyrdes motstridende.

Tro, intuisjon og magefølelse skal ikke være nok til å dømme noen til 21 års fengsel. Ikke til kortere straffer heller.

Hvor lett er det så for dommere og jury å bedømme hvem som snakker sant og hvem som lyver i en rettsal? Uhyre vanskelig, sier den svenske psykologen Per Andre Granhag til Dagens Nyheter. Granhag har i mange år forsket om løgnens psykologi og skrev sin doktoravhandling om vitnepsykologi. Mennesker er generelt dårlige til å avgjøre om en person lyver eller snakker sant. I Granhags studier gis det i gjennomsnitt mindre enn seks riktige svar av ti.”